

KURIKKA MYLLYKYLÄ MÄKI-VENNA ELI MÄKINEN

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus

Ville Luho 1966

4

Kertomus Kurikan Myllykylän Mäki-Vennan
eli Mäkisen kivikautisen asuinpaikan kaivauksesta
13.7. - 16.7.1966

Kertomukseen liittyvät löydöt KM 17077:1-45

Karttaliitteet I-III sekä valokuvat f. 33339-33341

Asuinpaikka sijaitsee Kurikan kunnan Myllykylässä ^{Galaajoen} Luopajoen itäpuolella maanvilje. Martti Mäkisen omistaman Mäki-Venna (= nyk. Mäkinen) nimisen talon maalla, sen tontilla (liite I). Asuinpaikan keksi hum.kand. Lasse Laaksonen inventoidessaan kunnan kiinteitä muinaisjäännöksiä. Koska löytöpaikka näytti sijaitsevan toisia Kurikassa tutkittuja asuinpaikkoja ylempänä päätin suorittaa sillä tarkempia tutkimuksia, mikä tapahtui Kurikan kunnan ja Kurikka-Seuran myötävaiikutuksella kesällä 1966. Apulaisinani toimivat opiskelijat Liisa Saalasti ja Helena Rinta-Paavola.

Kaivauspaikka määräytyi pintalöydösten mukaan Mäkisen asuinrakennuksen koillispuolelta talon puutarhasta, missä oli juurikasmaa, marjapensaita ja pieni ohrapelto. Nuo seikat tietenkin rajoittivat tutkimusta, joskin maanomistaja salli niittää osan ohraa, jotta tutkimuksia saatettaisiin riittävässä laajuudessa suorittaa. Paikalla kaivettiin 120 m² - 80 m² ohrasaralla ja 40 m² juurikasmaan ja päärakennuksen välisellä alueella (liite II). Rinne paikalla viettää koilliseen.

Ruokamullan vahvuus oli 10-20 cm. Sen alla oli keltaisen ruskea, kivinen hiesumainen hiekka. Löydökset olivat osaksi ruokamullassa, osaksi sen alla olevassa hiesukerroksessa.

Kiinteitä muinaisjäännöksiä paljastui yksi ellei oteta huomioon epämääräistä hiililäiskää ruudussa III:4 (liite II), nimittäin kivetyn tulisijan jäännös ruuduissa III:1-IV:1 - siitä ulottui kapea reuna ruutujen III-IV:2 puolelle (liite III). Tulisijan alkuperäistä muotoa oli vaikea määrittää, mutta se lienee ollut pyöreä. Nykyisellään tuli-

sija oli kulmikas ja siinä oli enää vain 6 kiveä. Maa tulisijan kohdalla oli selvästi hiili- ja nokipitoista ja palomaan vahvuus oli 15 cm. Tulisijan jäännös oli n. 1.5 m pitkä ja n. 1.2 m leveä. Se paljastui n. 23 cm syvältä.

Löytöjä kertyi seuraavasti:

hiointen katkelmia	1 kpl
kivilaji-iskennäisiä	2 "
k v a r t s i a	
levykaapimien kappaleita	5 "
harjavaselkäisiä kaapimia	1 "
korkeakaapimien kappaleita	1 "
viistoteräisiä nuolenkärkiä	1 "
iskukiviä	2 "
säleitä	1 "
säleiden katkelmia	6 "
iskentäytimiä	1 "
käyttäjälkisiä iskennäisiä	1 "
iskennäisiä	58 "
kvartsiitti- iskennäisiä	2 "
palaneita luunsiruja	179 "

Hioimen katkelma (17077:24) on ruskehtavan harmaata liusketta, lattea, poikkileikkaukseltaan lähinnä nelikulmainen, ja sen toisella laipeella on kaitoja hiontauria, ne eivät ole kuitenkaan suorina.

Kivilaji-iskennäiset (17077:27,37) ovat tiivistä, kovaa kiveä ja muistuttavat sädekiviliuskettä, jota ne kuitenkaan tuskin ovat.

Levykaapimien kappaleet: 17077:3 - kaarevateräisen kaapimen kappale missä jyrkkä, miltei pystysuora retušointi. 17077:13 - kulmikkaan kaapimen kappale; terän retušointi jyrkänlainen, mutta ei kuitenkaan pystysuora, vaan retušit kaartuvat hiukan esineen yläpinnalle. - 17077:16 - kaarevateräisen kaapimen kappale; retušointi kaartuu yläpinnalle. - 17077:22 - rikkonainen kaksoiskaavin: kouru- ja kaarevateräinen. - 17077:44 - pieni kappale ilmeisesti kaarevateräisestä vuorikristallikaapimesta; retušointi miltei pystysuora.

Harjavaselkäinen kaavin (17077:6) on atyyppinen.

Korrkeakaapimen kappale (17077:19) on kirkasta, läpikuultavaa juovikasta kvartssia.

Viistoteräinen nuolenkärki (17077:34) on tehty kvartsilastusta ja sen molemmat kyljet on retu^uoituu; toinen kylki alalappeelta, toinen ylälappeelta käsin.

Iskukivistä on toinen (17077:12) pallomainen, toinen (17077:20) luontainen mukula, jota on sellaisenaan iskukivenä käytetty.

Säle (17077:31) on lyhyt, vain 3.7 cm pitkä. Se on 1.5 cm leveä ja poikkileikkaukseltaan kolmiomainen. - Poikkileikkaukseltaan kolmiomaisia ovat myös säleiden katkelmat (17077:1, 10, 32, 39, 42, 45).

Iskentäydin (17077:9) on lähinnä puolipallomainen.

Kvartsi on laadultaan enimmäkseen hyvää, joukossa vuorikristalliaakin ja juovikasta kvartssia, kuten jo edellä selvisi.

Asuinpaikka vaakittiin lähistöllä olevaan tarkkavaakituskiintopisteeseen. Asuinpaikan alapuolella olevan vähäisen terassin juuren korkeudeksi saatiin tuolloin n. 87.5 m ymp.

Asuinpaikka sijaitsee siis todella, kuten ennen tutkimuksia uumoiltiin, korkeammalla kuin yksikään Kurikassa aiemmin tutkittu asuinpaikka, ja se lieheekin noin ollen niitä kaikkia myös vanhempi. Se vähäinen löydösmateriaali, mikä tutkimusten yhteydessä saatiin talteen, ei ole ristiriidassa edellä sanotun kanssa. Kaapimet ja viistoteräinen nuolenkärki viittaavat voimakkaasti mesoliittiseen aikaan. Samaan viittaa yhdessä esineistön kanssa myös keramiikan täydellinen puuttuminen.

Asuinpaikka on sijainnut aikanaan pienellä matalalla saarella, jonka pituus on ollut N-S suunnassa n. 100 m ja O-W suunnassa n. 150 m.

Helsingissä 27 p:nä tammikuuta

1967

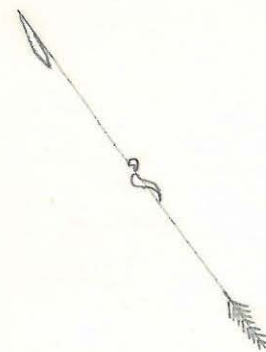
Ville Luho
Ville Luho

Ote:

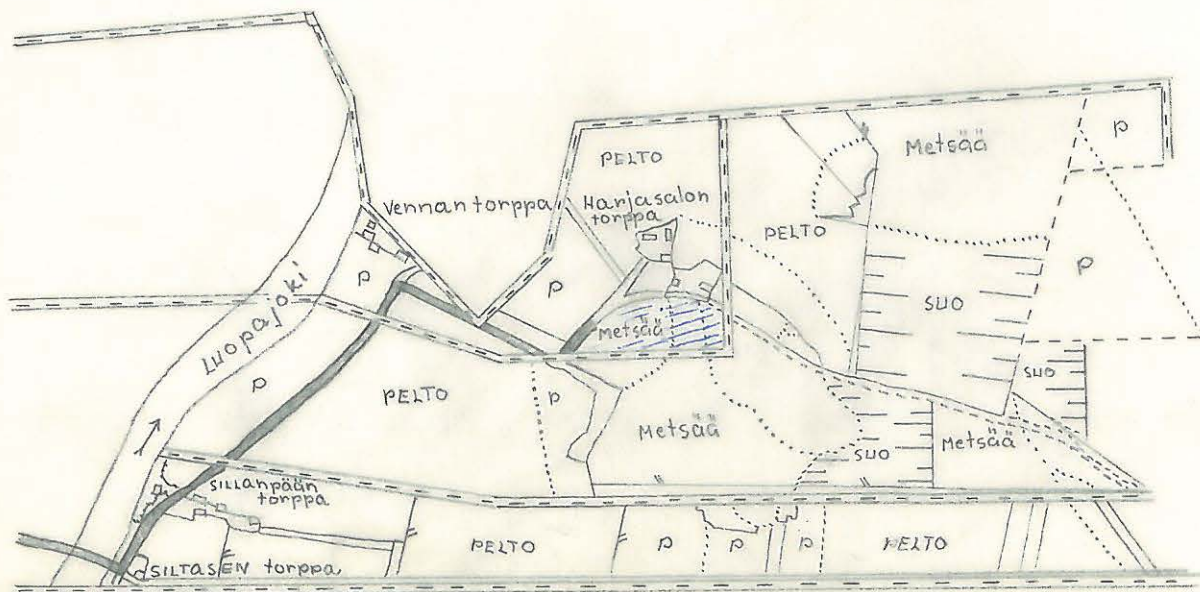
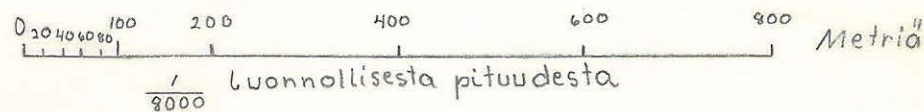
Kartta Alakurikan perintötalon,
N:14 N:14 Isokurikan talosta, kai-
kista tiluksista, Kurikan kylässä
ja pitäjässä, Jlmajoen kihlakuntaa
ja Vaasan lääninä.

Tilukset mitannut halkomista var-
ten vuonna 1900 sekä jakanut ynnä
jakorajat paaluttanut ja pyykittänyt
vuonna 1901 auskultantti E. V. Åbergin
rautta,

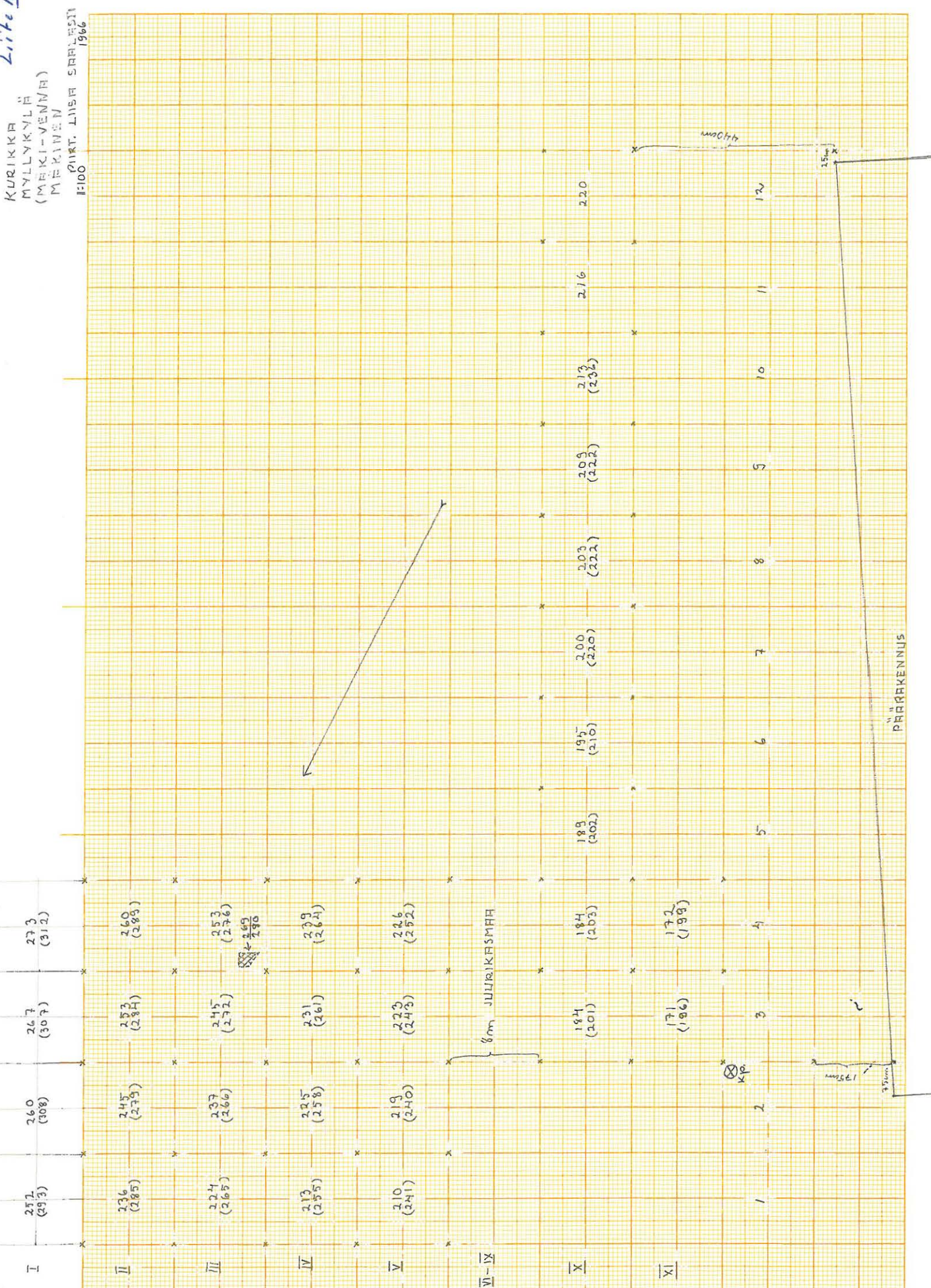
Sten Nilsson
varamaamittari

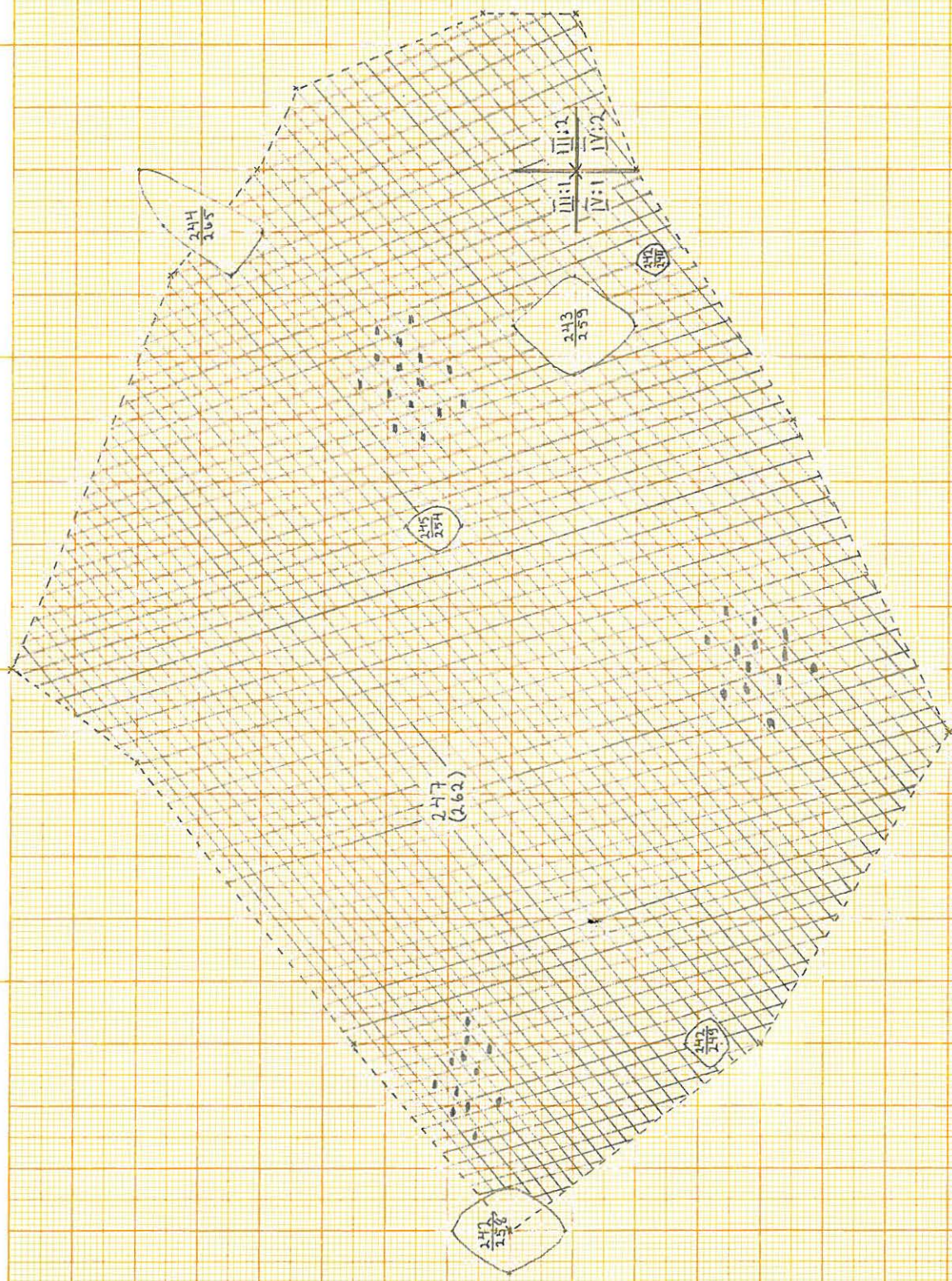

Mittakaava

KURIKKA
MYLLYKYLÄ
(MÄKI-VENNÄ)
MÄKI-NEN
PIIKT. LIISA SARLESIT
I-100

Kh. 31.8.64/290 S

Soap. 31.8.64

Alustava selostus Kurikan kunnan muinaisjäännöksiä inventoimis-
sa saavutetuista tuloksista kesällä 1964.

213.

Inventointia on suoritettu Kurikassa elokuun aikana 1964 Muinais-
tietellisen toimikunnan toimeksiannosta ja Kurikan kunnan lupaamalla
myötävaikutuksella. Tekemäni työsuunnitelman mukaan olen pyrkinyt tar-
kastamaan ennestään tiedossa olleet esihistorialliset asuinpaikat ja
eri museiossa olevien muinaisesineitten löytöpaikat kylittäin pohjois-
esta etelään. Tämän lisäksi olen pyrkinyt etsimään kivikautiselle
asutukselle sopivia maastokohtia uusien asuinpaikkojen löytämiseksi
Kurikan kunnan alueelta. Työtä on kuitenkin hieman vaikeuttanut topo-
grafikarttojen puuttuminen kunnan länsiosista, koska asuinpaikat
yleensä sijaitsevat entisillä muinaismerten rannoilla samoilla korkeus-
käyrillä. Apulaiseni on toiminut fil.yo Pirjo Dahlbom Turun Yliopis-
tosta. Inventointia suoritettaessa on käytössäni ollut Saab-merkinen
henkilöauto, johon on ajokilometrejä kertynyt seuraavasti (30.8.8 :

tri Ville Luhon kaivausten aikana heinäkuussa	493 km
inventointiajossa elokuussa	<u>1272 km</u>
yht.	<u>1765 km</u>

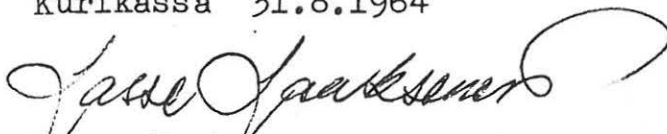
Kylittäin olen varmuudella todennut seuraavat eri tilojen
mailla sijaitsevat esihistorialliset asuinpaikat ja esineitten löytö-
paikat:

kylä	asuinp.	irtolöytöjä
Koivisto	-	8
Viitala	4	1
Tuiskula	2	3
Kurikka, länsipuoli	8	7
Kurikka, itäpuoli	6	7
Myllykylä	20	3
Pitkämä	4	1
Mieto, länsip.	5	3
Mieto, itäp.	10	3
Kampin kylä	12	2
Luopa	1	8

Lisäksi olen tiloittain voinut paikallistaa lukuisia vanhoja
esineitä, mutta tarkan löytökohdan sijaintia ei kukaan enää ole pysty-
nyt osoittamaan.

Huomattavimpia uusista löytöalueista ovat Kurikan kylässä sijait-
seva Jäniskallion seutu ja Miedon kylässä sijaitseva Rajalan 11⁷³ tila
(om. Aarno Puska), joista kummastakin löytyi kampakeramiikkaa. Nämä
lienevät sopivia kaivauskohteiksi lähivuosina.

Kurikassa 31.8.1964

Lasse Laaksonen

Kurikka, Myllykylä, Mäkinen (=ent. Mäki-Venna).
F. 33339

Kurikka, Myllykylä, Mäkinen (=Mäki-Venna)
F. 33340

Kurikka, Myllykylä, Mäkinen (=Mäki-Venna)
F. 33341